

Září 2026

Dohoda o volném obchodu mezi EU a Indií: příležitosti a výzvy pro Českou republiku

Karel Sál

Shrnutí

Ukončení jednání o Dohodě o volném obchodu mezi Evropskou unií a Indií v lednu 2026 představuje významný krok ve vzájemných vztazích a zároveň strategickou reakci na rostoucí geopolitickou fragmentaci, narušování dodavatelských řetězců a obavy o ekonomickou bezpečnost. Pro Českou republiku dohoda přináší příležitosti k rozšíření exportu, přilákání investic a posílení spolupráce v oblasti pokročilé výroby, automobilových komponentů, obranného průmyslu, čisté energie, digitálních technologií, výzkumu a vysokoškolského vzdělávání. Analýza se zaměřuje na to, jak může dohoda podpořit obchod, investice a průmyslovou spolupráci, zejména v oblastech, kde se silné stránky české ekonomiky potkávají s rozvojovými prioritami Indie. Úspěch dohody bude záviset na jejím efektivním provádění, regulační spolupráci, informovanosti podniků a dlouhodobém politickém dialogu.

Hlavní body

- Dohoda o volném obchodu mezi Evropskou unií a Indií, jejíž vyjednávání bylo završeno v lednu 2026, představuje významný ekonomický a strategický milník.
- Pro Českou republiku dohoda přináší významné příležitosti v odvětvích, kde se silné stránky českého průmyslu potkávají s rozvojovými prioritami Indie, včetně pokročilé výroby, strojírenství, automobilových komponentů, obranného průmyslu a dalších oblastí.
- Úspěch dohody bude záviset na jejím praktickém provádění, regulační spolupráci, informovanosti podniků a dlouhodobém politickém dialogu.

Úvod

Dohoda o volném obchodu mezi Evropskou unií a Indií představuje významný milník v rámci jednoho z nejdůležitějších strategických partnerství současného mezinárodního systému. Evropská komise a Indie uzavřely jednání o dohodě 27. ledna 2026 poté, co byla jednání v červnu 2022 obnovena. Evropská komise dohodu označuje za významný obchodní a strategický krok. Souběžně probíhají také samostatná jednání o ochraně investic a zeměpisných označení (European Commission, 2026a).

Dohoda přichází v době, kdy se globální ekonomické vztahy proměňují v důsledku geopolitického soupeření, zranitelnosti dodavatelských řetězců, technologických změn a přechodu ke klimaticky šetrnější ekonomice. Evropská unie usiluje o diverzifikaci svých partnerství, omezení strategických závislostí a posílení konkurenceschopnosti evropského průmyslu. Indie se zároveň profiluje jako významné centrum výroby, digitálních technologií a inovací. Dohoda má proto nejen ekonomický, ale také geopolitický význam.

Pro Českou republiku je prohlubování hospodářských vztahů mezi Evropskou unií a Indií obzvláště důležité. Česko je velmi otevřenou a exportně orientovanou ekonomikou se silným postavením v automobilovém průmyslu, strojírenství, obranném a leteckém průmyslu, energetických technologiích, ICT a výzkumu. Indie nabízí rozsáhlý a rostoucí trh, mladou pracovní sílu, značné infrastrukturní potřeby a silnou poptávku po modernizaci průmyslu. Česko-indické vztahy mají dlouhou historii a kontakty mezi oběma státy v posledních letech přispěly k oživení hospodářské a politické spolupráce. V dubnu 2026 navštívil Prahu indický státní ministr obchodu a průmyslu Jitin Prasada, aby spolupředsedal 13. zasedání Smíšené komise pro hospodářskou spolupráci mezi Indií a Českou republikou. Jeho návštěva potvrdila význam ekonomické diplomacie po dokončení jednání o dohodě mezi EU a Indií (Embassy of India in Prague, 2026).

Analýza se zaměřuje na čtyři hlavní otázky. Zaprvé, jaký dopad bude mít dohoda o volném obchodu mezi EU a Indií na obchod, investice a průmyslovou spolupráci mezi Evropou a Indií? Zadruhé, která odvětví nabízejí největší potenciál pro rozvoj česko-indické spolupráce? Zatřetí, jak může partnerství mezi EU a Indií přispět k odolnějším a diverzifikovanějším globálním dodavatelským řetězcům? A začtvrté, jak mohou užší hospodářské vztahy s Indií posílit konkurenceschopnost a ekonomickou bezpečnost Evropy?

Dohoda o volném obchodu mezi EU a Indií jako strategický ekonomický milník

Evropská unie a Indie patří mezi největší demokratické trhy na světě. EU je již nyní největším obchodním partnerem Indie v oblasti zboží. V roce 2024 dosáhl vzájemný obchod se zbožím přibližně 120 miliard eur, což odpovídalo zhruba 11,5 % celkového zahraničního obchodu Indie (European Commission, 2026b). Pro Indii představuje EU významný trh pro zboží, služby, technologie a investice. Pro Evropskou unii je Indie rychle rostoucí ekonomikou, která získává na významu v oblasti výroby, digitálních služeb, zelené transformace a geopolitické diverzifikace. Zároveň představuje rostoucí trh pro luxusní zboží.

Očekává se, že dohoda o volném obchodu sníží cla, zlepší přístup na trh, zjednoduší obchodní postupy a přispěje k předvídatelnějšímu regulačnímu prostředí. Podle Evropské komise působí v Indii přibližně 6 000 evropských společností a dohoda by měla vytvořit nové příležitosti v řadě odvětví (European Commission, 2026a). To je důležité zejména proto, že evropské společnosti se v Indii dlouhodobě potýkají s překážkami, jako jsou vysoká cla, složité normy, omezený přístup k veřejným zakázkám nebo regulační nejistota.

Význam dohody spočívá také v tom, že dává vztahům mezi EU a Indií konkrétnější ekonomický rozměr. Spolupráce mezi EU a Indií byla po mnoho let považována za strategicky perspektivní, její ekonomický rozměr však zaostával za potenciálem obou trhů. Dokončení jednání dává vzájemným vztahům pevnější institucionální rámec. Zároveň propojuje obchodní politiku s širšími strategickými otázkami, jako jsou odolnost průmyslu, technologická suverenita, bezpečné dodavatelské řetězce a spolupráce v nově se rozvíjejících odvětvích.

Pro Indii může dohoda znamenat podporu růstu exportu, příliv evropských investic a hlubší zapojení indických firem do globálních hodnotových řetězců. Evropské unii může naopak otevřít nové příležitosti v odvětvích, ve kterých jsou evropské firmy globálně konkurenceschopné. Patří mezi ně automobilový průmysl, strojírenství, farmaceutický a chemický průmysl, environmentální technologie, finanční a digitální služby nebo pokročilá výroba.

Dopad na obchod, investice a průmyslovou spolupráci

Nejbezprostřednějším dopadem dohody o volném obchodu mezi EU a Indií bude pravděpodobně růst vzájemného obchodu. Snížení cel může zvýšit konkurenceschopnost evropského zboží v Indii a indického zboží v Evropě. Z nižších obchodních bariér mohou těžit například strojírenství, automobilový, chemický a farmaceutický průmysl, textilní a elektronický průmysl, potravinářství nebo environmentální technologie.

Pro Českou republiku se tím otevírají nové příležitosti pro vývozce strojů, dopravních prostředků, průmyslových komponentů, zdravotnických zařízení, obranných technologií a technicky vyspělých strojírenských výrobků. České firmy často působí spíše ve specializovaných průmyslových odvětvích než na masovém spotřebitelském trhu. Dohoda jim může pomoci snížením transakčních nákladů a posílením právní jistoty.

Indie může naopak získat lepší přístup na evropský trh pro farmaceutické a textilní výrobky, strojírenské zboží, IT služby a zpracované produkty. Indické firmy však budou muset splňovat evropské standardy v oblasti udržitelnosti, bezpečnosti, pracovních podmínek a technických předpisů. To může přispět k další modernizaci indického průmyslu.

Dohoda o volném obchodu může společně se souvisejícími jednáními o ochraně investic zvýšit důvěru investorů. Evropské společnosti mohou Indii vnímat jako předvídatelnější trh pro dlouhodobé investice, zejména ve výrobě, obnovitelných zdrojích energie, infrastruktury, logistice a digitálních službách. Zahraniční investice podporují také indické iniciativy, jako jsou program 'Make in India', pobídky navázané na objem výroby nebo rozvoj infrastruktury. Dohoda může tento trend dále posílit zapojením evropských investorů.

Pro české společnosti se Indie může stát nejen exportním trhem, ale také místem pro výrobu a inovace. České firmy působící v oblasti automobilových komponentů, strojírenství, obranného průmyslu, vodního hospodářství, čistých technologií a průmyslové automatizace mohou zakládat společné podniky s indickými partnery. Zároveň by mohly růst indické investice v Česku, například v IT, farmacii, automobilových komponentech, výzkumu a podnikových službách.

Průmyslová spolupráce může být ze strategického hlediska nejvýznamnější oblastí. Dohoda může podpořit hlubší propojení evropských a indických firem v pokročilé výrobě, čisté energetice, polovodičích, digitálních technologiích, kritických surovinách a odvětvích souvisejících s obranným průmyslem. Tato odvětví mají nejen obchodní, ale také strategický význam.

Výzvou pro Evropu je zachovat konkurenceschopnost svého průmyslu a zároveň omezit nadměrnou závislost především na nedemokratických režimech nebo režimech, které přímo zpochybňují liberálně demokratické politické systémy. Indie naopak usiluje o rozvoj výroby s vysokou přidanou hodnotou a o posun od tradičního zaměření na služby a nízkonákladovou výrobu. Zájmy obou stran se proto vzájemně doplňují. EU může nabídnout technologie, kapitál, průmyslové know-how a zkušenosti s regulací. Indie může nabídnout rozsáhlý trh, kvalifikovanou pracovní sílu, růstový potenciál a výrobní kapacity.

Česko-indické vztahy: historické základy a současná spolupráce

Česko-indické vztahy mají dlouhou a převážně pozitivní historii. Diplomatické vztahy mezi Indií a Československem byly navázány krátce po získání indické nezávislosti v roce 1947. Během studené války se rozvíjely také hospodářské vazby, zejména v oblasti strojírenství, těžkého průmyslu a výroby strojů. Důležitou součástí byly rovněž vzdělávací výměny. Spolupráce pokračovala i po vzniku České republiky v roce 1993, přestože se v důsledku ekonomické liberalizace a přechodu na tržní způsob plateb proměnila struktura vzájemného obchodu.

V posledních letech dochází k opětovnému oživení politické a hospodářské spolupráce. Velvyslanectví Indie v Praze označuje 13. zasedání Smíšené komise pro hospodářskou spolupráci mezi Indií a Českou republikou, které se konalo v Praze v dubnu 2026, za důležitý nástroj pro posilování obchodu, investic a přímých vazeb mezi firmami (Embassy of India in Prague, 2026). Základ pro hlubší spolupráci vytvořily také dřívější mezistátní kontakty. Během státní návštěvy indického prezidenta v České republice v roce 2018 obě strany zdůraznily význam hospodářských vztahů a spolupráce v oblasti technologií a investic (Embassy of India in Prague, 2026). Společné prohlášení z této návštěvy vyzvalo k posílení kontaktů na vysoké úrovni, politických konzultací a spolupráce prostřednictvím Smíšené komise pro hospodářskou spolupráci (Embassy of Czech Republic in New Delhi, 2018).

V lednu 2025 se uskutečnilo osmé kolo konzultací mezi ministerstvy zahraničních věcí Indie a České republiky. Jednání se zaměřila na politické vztahy, návštěvy na vysoké úrovni, obchod, investice, vědu a technologie, spolupráci v oblasti obrany, mobilitu studentů a kontakty mezi občany obou zemí (Embassy of India in Prague, 2025).

Tyto návštěvy a konzultace jsou důležité, protože samotné obchodní dohody automaticky nevedou k rozvoji spolupráce mezi firmami. Společnosti potřebují důvěru, informace, kontakty a politickou podporu. V česko-indických vztazích je vzájemné porozumění obzvláště důležité, protože obě země mají odlišnou obchodní kulturu, právní systémy, administrativní postupy i strukturu trhu. Pravidelné mezistátní návštěvy, podnikatelská fóra, akademické výměny a pracovní skupiny zaměřené na jednotlivá odvětví mohou pomoci proměnit dohodu o volném obchodu mezi EU a Indií v konkrétní zakázky a dlouhodobá partnerství.

Partnerství mezi EU a Indií: ekonomická bezpečnost a konkurenceschopnost

Dohoda o volném obchodu mezi EU a Indií může přispět k větší odolnosti globálních dodavatelských řetězců třemi hlavními způsoby. Zaprvé podporuje jejich diverzifikaci. Evropské firmy si stále více uvědomují rizika spojená s přílišnou závislostí na jednotlivých zemích nebo omezeném počtu dodavatelských tras. Indie nabízí alternativní a doplňkovou výrobní základnu například ve farmaceutickém, elektronickém, textilním a chemickém průmyslu, automobilových komponentech nebo strojírenství.

Zadruhé dohoda podporuje přesun výroby a dodavatelských řetězců směrem k důvěryhodným partnerům. EU a Indie nemají totožné regulační systémy ani politické priority, obě však patří mezi významné demokratické aktéry a mají zájem na zachování mezinárodního řádu založeného na pravidlech. Evropská služba pro vnější činnost uvádí, že EU a Indie mají společný zájem na posilování mnohostranného obchodního systému založeného na pravidlech a na spolupráci při reformě Světové obchodní organizace (EEAS, 2021).

Zatřetí dohoda podporuje modernizaci průmyslu. Odolnost dodavatelských řetězců totiž nespočívá pouze v přesunu výroby z jedné země do druhé. Vyžaduje také vyšší standardy, digitální sledování, investice do logistiky, kvalifikovanou pracovní sílu, důraz na udržitelnost a kompatibilní regulační prostředí. Dohoda může takovou modernizaci podpořit tím, že propojí indickou výrobu s evropskými standardy a evropskými investicemi.

Pro Česko jsou odolné dodavatelské řetězce obzvláště důležité, protože jeho ekonomika je úzce propojena s evropskými výrobními řetězci, zejména v automobilovém průmyslu, strojírenství a elektronice. České společnosti mohou Indii využít jako partnera v oblasti komponentů, softwaru a technických služeb i při expanzi na nové trhy. Zároveň tak mohou omezit přílišnou závislost na trzích vystavených geopolitickým otřesům.

Ekonomická bezpečnost se stala jedním z hlavních témat evropské politiky. EU musí zůstat otevřená mezinárodnímu obchodu a současně omezovat svou zranitelnost v klíčových odvětvích. Dohoda s Indií tento cíl podporuje tím, že rozšiřuje síť spolehlivých ekonomických partnerů Evropy. Užší hospodářské vztahy s Indií mohou evropskou konkurenceschopnost posílit několika způsoby.

Zprvce Indie nabízí přístup k rozsáhlému a rostoucímu spotřebitelskému trhu. Evropské společnosti potřebují nové příležitosti k růstu i mimo vyspělý evropský trh. Rostoucí indická střední třída, potřeba rozvoje infrastruktury a pokračující digitální transformace vytvářejí poptávku po evropských výrobcích a službách.

Zadruhé může Indie nabídnout kvalifikovanou pracovní sílu. Spolupráce v oblasti IT, strojírenství, výzkumu a profesní mobility může evropským firmám pomoci řešit nedostatek pracovníků s potřebnými dovednostmi. Pro Česko, které čelí demografickým tlakům a nedostatku pracovníků v některých technických oborech, mohou být vzdělávací a profesní vazby s Indií obzvláště přínosné, a to ve vybraných oblastech a na základě vzájemné dohody.

Zatřetí se Indie může stát partnerem při transformaci průmyslu. Konkurenceschopnost Evropy závisí na inovacích v oblasti čistých technologií, automatizace, umělé inteligence, pokročilých materiálů a digitální výroby. Velikost indického trhu a jeho technologické prostředí mohou podpořit společný vývoj a komerční využití nových řešení.

Začtvrté dohoda posiluje geopolitické postavení Evropy. V roztříštěné globální ekonomice jsou obchodní dohody také nástrojem mezinárodního vlivu. Uzavřením významné dohody s Indií EU ukazuje, že dokáže budovat strategická partnerství i mimo svůj tradiční transatlantický rámec.

Ekonomická bezpečnost však zároveň vyžaduje obezřetnost. Evropa se musí vyhnout tomu, aby jednu závislost pouze nahradila jinou. Cílem by měly být diverzifikované, transparentní a udržitelné dodavatelské řetězce, nikoli pouhý přesun výroby. EU i Česko by zároveň měly dbát na to, aby spolupráce respektovala pracovní standardy, pravidla ochrany životního prostředí, kybernetickou bezpečnost a zásady spravedlivé hospodářské soutěže.

Závěr

Dohoda o volném obchodu mezi Evropskou unií a Indií představuje významný milník v oblasti světového obchodu a strategické hospodářské spolupráce. Má potenciál zvýšit objem vzájemného obchodu, podpořit investice, posílit průmyslovou spolupráci a zvýšit odolnost dodavatelských řetězců mezi Evropou a Indií. Pro Českou republiku dohoda vytváří příležitost k prohloubení vztahů s Indií v odvětvích, kde se silné stránky české ekonomiky potkávají s potřebami indického trhu. Patří mezi ně pokročilá výroba, automobilové komponenty, obranný a letecký průmysl, čistá energetika, digitální a zdravotnické technologie nebo výzkum.

Česko-indické vztahy již mají pevné základy, které vycházejí z dlouhodobých historických vazeb a jsou podporovány návštěvami na vysoké úrovni, konzultacemi mezi ministerstvy zahraničních věcí a činností Smíšené komise pro hospodářskou spolupráci. Hlavní výzvou nyní je proměnit dobré diplomatické vztahy v konkrétní ekonomické výsledky. K tomu je zapotřebí lepší informovanost firem, strategie zaměřené na jednotlivá odvětví, znalost regulačního prostředí, porozumění kulturním rozdílům a dlouhodobá politická podpora.

Ve stále více roztržštěné globální ekonomice může partnerství mezi EU a Indií pomoci Evropě diverzifikovat dodavatelské řetězce, posílit ekonomickou bezpečnost a zvýšit konkurenceschopnost. Pro Česko by Indie neměla být vnímána pouze jako vzdálený rozvíjející se trh, ale jako strategický partner pro modernizaci průmyslu, inovace a posilování odolnosti vůči globálním výzvám.

Zdroje

- European Commission (2026a). EU-India Free Trade Agreement. https://policy.trade.ec.europa.eu/eu-trade-relationships-country-and-region/countries-and-regions/india/eu-india-agreements/text-agreements_en
- European Commission (2026b). EU-India: Trade and Economic Security. https://policy.trade.ec.europa.eu/eu-trade-relationships-country-and-region/countries-and-regions/india/eu-india-agreements_en
- EEAS - European External Action Service (2026). The European Union and India. Publ.: 4. 8. 2021. https://www.eeas.europa.eu/india/european-union-and-india_en
- Embassy of India in Prague (2018). Press statement by the President during his visit to the Czech Republic. <https://www.eoiprague.gov.in/section/speeches-and-interviews/press-statement-by-the-president-during-his-visit-to-czech-republic>
- Embassy of India in Prague (2025). 8th Round of India–Czech Republic Foreign Office Consultations. <https://www.eoiprague.gov.in/section/news/8th-round-of-india-czech-republic-foreign-office-consultations>
- Embassy of India in Prague (2026). India-Czech Bilateral Relations. <https://www.eoiprague.gov.in/page/india-czech-bilateral-relations/>
- Embassy of the Czech Republic in New Delhi (2018). Joint Statement of Presidents of India and the Czech Republic. https://mzv.gov.cz/newdelhi/en/bilateral_relations/india/joint_statement_of_presidents_of_india.html

Autor

KAREL SÁL Analytik

Karel Sál, Ph.D. je politolog specializující se na volební systémy, volební chování a cílení na voličské skupiny. Je expertem na průzkumy veřejného mínění a nové výzkumné techniky. Spolupracuje s politickými stranami, kterým pomáhá s přizpůsobováním volebních kampaní cílovým skupinám, selekcí témat a analýzou médií. Jeho práce pro IPPS se zaměřuje na rozpad tradičních ideologických systémů, otázku svobody projevu, budoucnost evropské integrace a českou domácí politiku.

Vydavatel

INSTITUT PRO POLITIKU A SPOLEČNOST

Posláním Institutu je zkvalitňování českého politického a veřejného prostředí prostřednictvím profesionální a otevřené diskuse a vytvoření živé platformy, která pojmenovává zásadní problémy, vypracovává jejich analýzy a nabízí recepty pro jejich řešení formou spolupráce expertů a politiků, mezinárodních konferencí, seminářů, veřejných diskuzí, politických a společenských analýz dostupných celé české společnosti. Jsme přesvědčeni, že otevřená odborná diskuse a poznání podstaty a příčin jednotlivých problémů jsou nutným předpokladem jakéhokoli úspěšného řešení problémů současné společnosti.

Martinská 2, 110 00 Praha 1

www.politikaspolecnost.cz

+420 602 502 674

office@politikaspolecnost.cz